

Hem>Lagstiftning och rättspraxis>Nationell lagstiftning

På privaträttens område kommer pågående ärenden och förfaranden som inleddes innan övergångsperioden löpte ut att fortsätta i enlighet med EU-rätten. Relevant information om Storbritannien kommer att finnas kvar på e-juridikportalen till slutet av 2022 enligt en ömsesidig överenskommelse med Storbritannien.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [en](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Swipe to change

engelska

Nationell lagstiftning

Här hittar du uppgifter om lagstiftning och rättsdatabaser i Förenade kungariket, framför allt Nordirland.

Det finns ingen officiell översättning av den språkversion du tittar på.

Här kommer du till en maskinöversatt version av innehållet. Maskinöversättningen tillhandahålls enbart för att bidra till förståelsen av texten. Ägaren av sidan tar inget som helst ansvar för kvaliteten på den maskinöversatta texten.

-----svenska-----bulgariskaspanskatjeckiskadanskatyskaestniskagrekiskafranskakroatiskaitalienskalettiskalituiska
ungerskamaltesiskanederländskapolskaportugisiskarumänskaslovakiskaslovenskafinska

Rättskällor

De viktigaste rättskällorna i Nordirlands jurisdiktion inom Förenade kungariket är följande:

Primärrätt i form av lagar som antas av Förenade kungarikets parlament och rättsakter som antas av Nordirlands regionala församling. Viss primärrätt som avser Nordirland antas även av *Sovereign in Council* (kronrådet) i form av *Orders in Council* (skriftliga rättsakter).

EU-lagstiftning.

Sekundärrätt (underordnad lagstiftning) i form av *Statutory Instruments* och *Statutory Rules* (förfordningar m.m. – se nedan) för Nordirland. Viss underordnad lagstiftning kan även utfärdas i form av myndighetsföreskrifter.

Rättspraxis, den s.k. **common law**, som den har utvecklats genom domstolsavgöranden.

Typer av rättsliga instrument – beskrivning

Primärrätten (*Acts of Parliament*) antas av det brittiska parlamentet i London och kan gälla för hela eller delar av Förenade kungariket. Förenade kungarikets parlament har också delegerat en del av lagstiftningsmakten till de decentraliserade parlamenten och församlingarna. Dessa kan alltså anta primärrättslig lagstiftning i ett begränsat antal frågor som gäller inom deras egen jurisdiktion. Vissa andra typer av primärrättslig lagstiftning kan antas av *the Sovereign*, som ministerdekret, proklamationer, kungliga fullmakter, kungliga instruktioner, förfordningar och fribrev.

Sekundärrätten antas genom delegerade befogenheter från *Her Majesty in Council* eller en minister, ett departement (ministerium), den nordirländska regeringen eller andra utsedda organ eller personer. Detta kallas också för **delegerad eller sekundär lagstiftning** (den grundläggande rättsakt som delegerar befogenheterna kallas för *enabling, empowering* eller *parent act*). Sekundär lagstiftning har olika benämningar, som ministerdekret, förfordningar eller beslut. På engelska kallas de med ett samlingsnamn för *Statutory Instruments* eller *Statutory Rules*.

I Nordirland omfattar lagstiftningen rättsakter eller förfordningar som kan vara antagna av Förenade kungarikets parlament, Nordirlands parlament (1921–1972) eller Nordirlands regionala församling i Belfast. Det regionala självstyret i Nordirland har flera gånger upphävts och en stor del av lagstiftningen har antagits i form av *Orders in Council*, som tekniskt sett är sekundär lagstiftning, men som tillämpas som primär lagstiftning. Den nordirländska lagstiftningen omfattar också *Statutory Rules* – sekundär eller underordnad lagstiftning – som utfärdas med stöd av *Act of the UK Parliament*, *Order in Council* eller *Act of the Northern Ireland Assembly*.

Det är kronan som har befogenheter att ingå **internationella fördrag** på Förenade kungarikets vägnar. Det brittiska parlamentet har ingen formell roll i utformningen av fördrag. Men om det krävs en ändring av brittisk lagstiftning eller om det behöver anslås offentliga medel, ska parlamentet rösta om detta på vanligt sätt. Alla EU-fördrag måste införlivas genom lagstiftning och granskas därför av parlamentet. Avsnitt 20–25 i lagen om konstitutionsreform och förvaltning trädde i kraft den 11 november 2010 och stipulerar att ett fördrag ratificeras bara om a) en av konungarikets ministrar (*Minister of the Crown*) i första instans har lagt fram ett exemplar av fördraget för parlamentet, b) fördraget har offentliggjorts och c) det har gått 21 sessionsdagar utan att parlamentets underhus eller överhus har beslutat att fördraget inte ska ratificeras.

Rättsreglernas hierarki

Om det uppstår konflikter mellan de olika rättskällorna ska dessa i första hand lösas i domstol. Domstolarna kan alltså lösa tvister om hur lagstiftningen ska tolkas. Men eftersom det inte finns någon skriven grundlag i Förenade kungariket går det inte att anmäla en *Act of Parliament* inför domstol med hänvisning till att den "strider mot grundlagen". Enligt den **konstitutionella doktrinen om "parlamentets suveränitet"** är Förenade kungarikets parlament den högsta lagstiftande myndigheten – i så måtto att parlamentet kan upphäva alla lagar och att ingen annan myndighet får återkalla eller ifrågasätta giltigheten i en lag som har antagits av parlamentet.

Doktrinen om parlamentets suveränitet påverkas dock av Förenade kungarikets medlemskap i Europeiska unionen. I enlighet med lagen om Europeiska gemenskaperna från 1972 är Europeiska unionens lagstiftning en del av lagstiftningen i Nordirland. Den nationella lagstiftningen måste så långt det är möjligt tolkas så att den följer EU-lagstiftningen.

Lagen om mänskliga rättigheter från 1998, som införlivade den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna i den brittiska lagstiftningen, ger domstolarna ytterligare en möjlighet att ifrågasätta lagar som antagits av parlamentet. Den nationella lagstiftningen måste i största möjliga mån tolkas så att den är förenlig med de mänskliga rättigheterna i konventionen.

Domstolarnas beslut, särskilt från högre instanser, har stor betydelse för lagens utveckling. De avgör inte bara hur lagstiftningen ska tolkas, de skapar också **grunden för den rättspraxis, common law**, som bygger på tidigare domstolsavgöranden. Den generella principen är att domstolarna är bundna av tidigare avgöranden av högre domstolar. När det gäller frågor som omfattas av EU-lagstiftningen är EU-domstolen högsta instans. Juristerna (*Law Lords*) i överhuset fungerade tidigare som Förenade kungarikets högsta domstol. De har ersatts av den nya *Supreme Court* (högsta domstolen) som inrättades den 1 oktober 2009. De nuvarande juristerna i överhuset blev de första domarna i högsta domstolen, med den äldste juristen som domstolens ordförande.

Institutionell ram

Institutioner ansvariga för antagandet av rättsregler och beslutsprocess

Primärlagstiftningen antas av det **brittiska parlamentet** i London. Innan ett **lagförslag** (en s.k. *Bill*) kan antas av parlamentet och bli en *Act of Parliament* måste det godkännas av parlamentets båda kammare: *House of Commons* (underhuset) och *House of Lords* (överhuset). Båda kamrarna går igenom följande steg: Första behandling (formell presentation av lagförslaget utan debatt).

Andra behandling (allmän debatt).

Utskottsbehandling (ingående granskning, diskussion och ändringar – i underhuset görs detta i allmänhet i en s.k. *public bill committee*.)

Betänkande (möjlighet till ytterligare ändringar).

Tredje behandling (sista möjligheten till debatt, överhuset får göra ändringar).

När ett lagförslag har behandlats i båda kamrarna sänds det tillbaka till den första kammaren (där förslaget ursprungligen lades fram) som får gå igenom ändringarna från den andra kammaren.

Båda kamrarna måste vara överens om den slutliga versionen. Det kan bli flera rundor mellan de båda kamrarna innan de är helt överens om varje ord i lagförslaget. Så snart de är överens kan lagförslaget lämnas in för att godkännas av drottningen.

I **Nordirlands församling** är processen likartad (ett lagförslag (*Bill*) läggs fram, behandlas, debatteras och det hålls en omröstning), men den delegerade församlingen har bara en kammare. Ministrar, utskott och enskilda ledamöter kan ta initiativ till ett lagförslag och lägga fram det för församlingens talman för behandling av församlingen. Om talmannen konstaterar att förslaget ligger inom församlingens befogenheter läggs det fram för kammaren och debatteras där. Därefter hänskjuts det till ett lämpligt utskott för granskning. Utskottet rapporterar tillbaka till församlingen och ger ledamöterna tillfälle att granska lagförslaget i detalj och föreslå ändringar. Sedan tas det upp för ytterligare behandling av församlingen och en slutomröstning hålls.

I **Nordirlands församling** är processen likartad (ett lagförslag (*Bill*) läggs fram, behandlas, debatteras och det hålls en omröstning), men den delegerade församlingen har bara en kammare. Ministrar, utskott och enskilda ledamöter kan ta initiativ till ett lagförslag och lägga fram det för församlingens talman för behandling av församlingen. Om talmannen konstaterar att förslaget ligger inom församlingens befogenheter läggs det fram för kammaren och debatteras där. Därefter hänskjuts det till ett lämpligt utskott för granskning. Utskottet rapporterar tillbaka till församlingen och ger ledamöterna tillfälle att granska lagförslaget i detalj och föreslå ändringar. Sedan tas det upp för ytterligare behandling av församlingen och en slutomröstning hålls.

När ett lagförslag har passerat alla de olika parlamentariska stegen i brittiska eller nordirländska parlamentet sänds det till kronan för drottningens godkännande (*Royal Assent*) och blir sedan **lag**.

Primärlagstiftning kan i allmänhet bara **ändras** eller **upphävas** genom ny primärlagstiftning. Det finns dock undantagsfall där primärrätt kan ändras eller upphävas genom *statutory instruments* – bl.a. när det handlar om att genomföra EU-bestämmelser eller göra en lagstiftningsreform som minskar eller undanröjer regleringsbördor. Sådana dekret måste dock tillstyrkas i parlamentets båda kamrar innan de utfärdas.

Primärlagstiftning träder i kraft i enlighet med de **bestämmelser** som ingår i rättsakten. Det kan anges att rättsakten ska träda i kraft en viss dag. Det kan ske direkt vid drottningens godkännande, på en viss dag (i allmänhet minst två månader efter drottningens godkännande) eller på ett datum som ska anges av en minister eller ett departement genom ett dekret (eller en förordning) om ikraftträdande. Det kan anges olika datum för olika bestämmelser i en rättsakt. Dagen för ikraftträdandet för sekundärlagstiftning brukar i allmänhet anges i själva rättsakten. I undantagsfall kan dagen för ikraftträdandet anges genom meddelande i de offentliga tidningarna (*London Gazette* eller *Belfast Gazette*).

Rättsdatabaser

Det finns ett antal tillgängliga rättsdatabaser.

På [Webbplatsen för Förenade kungarikets lagstiftning](#) tillhandahålls fullständiga texter för **all primärrättslig lagstiftning** som har antagits av det brittiska parlamentet, det skotska parlamentet, Nordirlands församling och Wales nationalförsamling, tillsammans med all **sekundärrättslig lagstiftning** som är tillämplig i Förenade kungariket som helhet eller i delar av Förenade kungariket. Informationen är gratis.

Reviderad primärrättslig lagstiftning som omfattar alla delar av Förenade kungariket från 1235 och framåt finns i databasen [UK legislation website](#).

Länkar

UK legislation website

Senaste uppdatering: 28/08/2018

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.